

Handläggare: Monica Fredriksson
Telefon: 08 – 508 09 032

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2011 för Norrmalms stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner aktivitetsplan för upphandling och konkurrens, reviderad 2011-01-03, enligt förslag i verksamhetsplanen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner resultatenheter enligt förslag i verksamhetsplanen.
3. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 132,4 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om 4,0 mnkr för investering i isaggregat till Vasaparkens isbana.
5. Stadsdelsnämnden godkänner internkontrollplan 2011 enligt förslag i verksamhetsplanen.
6. Stadsdelsnämnden godkänner system för intern kontroll enligt förslag i verksamhetsplanen.
7. Stadsdelsnämnden godkänner i övrigt verksamhetsplanen för år 2011 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
8. Paragrafen justeras omedelbart.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Verksamhetsplanen har utarbetats av ekonomiavdelningen i samarbete med stadsdelsförvaltningens övriga avdelningar. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 10 och 17 januari 2011.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställer budget för staden. Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter. Utifrån de mål som kommunfullmäktige fastställer i budgeten finns styrdokument inom olika områden. Kommunfullmäktige fastställer i budgeten ett antal *indikatorer* som mäter måluppfyllelsen samt *aktiviteter* som ska bidra till att målen uppfylls.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är verksamhetsövergripande och tydliggör vad som är viktigt att nämnder och styrelser uppfyller. Tidsperspektivet är treårigt.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de olika verksamheter som bedrivs i staden.

Nämndens mål, indikatorer och aktiviteter

Nämndens egna mål konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och beskriver vilket resultat som ska uppnås. Nämnden kan också besluta om egna indikatorer och aktiviteter för att mäta respektive bidra till måluppfyllelsen. Det finns inget krav på att dessa ska redovisas vidare till kommunfullmäktige utan de tas fram för den egna nämndens uppföljning.

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet ska tydliggöra vilka resultat nämnden eftersträvar att nå under det kommande verksamhetsåret.

Vision 2030

Vision 2030 är stadens gemensamma långsiktiga vision om hur staden ska utvecklas. Den redovisar stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför, samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling.

Bilaga Verksamhetsplan 2011

Inledning

Om Norrmalm

Norrmalm är en stadsdel som till större delen utgörs av den historiska stenstaden. Flera miljöer i stadsdelen ingår i riksintresset Stockholms innerstad, t.ex. Kungsgatan från början av 1920-talet och Hötorgscity, som invigdes 1959. De flesta invånarna på Norrmalm bor i Vasastaden, som börjar norr om Rådmanngatan, men på senare år har det även byggts ett antal bostäder i City.

Befolkning

I dag bor ca 65 700 personer på Norrmalm och befolkningen väntas öka till drygt 67 900 personer år 2013. Åldersgruppen 80 år och äldre tros minska något medan barn i förskoleålder väntas öka med ca 150 barn fram till år 2013. För att möta det ökade behovet av förskoleplatser kommer totalt ca fyra nya kommunala förskoleavdelningar att öppnas på Norrmalm under 2011.

Boendet på Norrmalm utgörs till största delen av bostadsrätter, 66 procent jämfört med 50 procent för staden som helhet. Invånarnas utbildningsnivå är förhållandevis hög, drygt 66 procent har eftergymnasial utbildning, för staden som helhet är denna andel 53 procent. Totalt 0,9 procent av invånarna hade år 2009 ekonomiskt bistånd, vilket är en låg siffra jämfört med för staden som helhet, där i snitt 4 procent av invånarna erhöll ekonomiskt bistånd 2009.

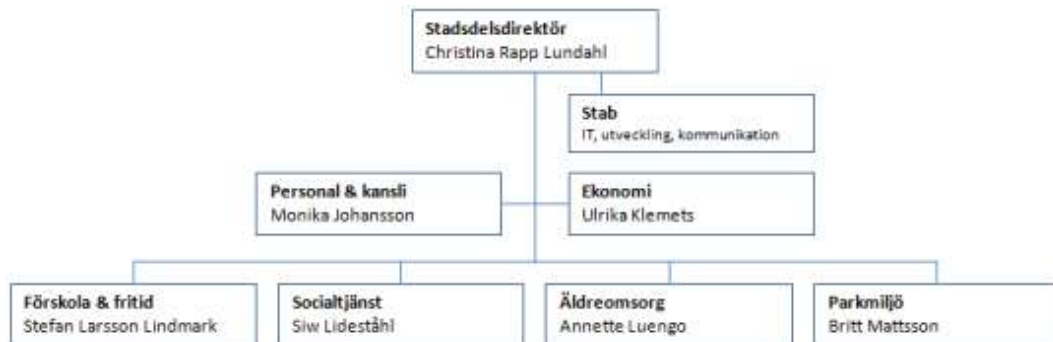
Stadsutveckling

Inom stadsdelen finns Norra Stationsområdet, ett stadsutvecklingsområde som växer fram på gränsen mellan Stockholm och Solna. På Stockholmssidan uppförs drygt 3 000 lägenheter, cirka 13 000 arbetsplatser och ett nytt stadsdelscentrum med butiker, restauranger och caféer. 2011 är det byggstart för det första kommersiella kvarteret och 2014 ska de första bostadskvarteren påbörjas. Hela Norra Stationsområdet beräknas vara färdigbyggt 2025.

Stadsdelsnämndens ansvarsområden

Norrmalms stadsdelsnämnd ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, fritids- och kulturverksamhet, barn- och ungdomsverksamhet, lokalt stadsmiljöarbete, flyktingmottagning, drift och investeringar för park- och naturområden, viss tillsynsverksamhet, konsumentvägledning och ekonomiskt bistånd.

Norrmalms stadsdelsförvaltning - organisation

Förvaltningsledning

Norrmalms stadsdelsdirektör utgör tillsammans med avdelningscheferna förvaltningens ledningsgrupp. Förvaltningsledningen samordnar genomförandet av stadsdelsnämndens beslut och förser stadsdelsnämnden med beslutsunderlag. Prioriterade områden är att i dialog med stadsdelsnämnden utforma mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden utifrån kommunfullmäktiges budgetbeslut och följa upp målen. Det gäller både kommunalt och privat drivna verksamheter.

Förvaltningsledningen följer också upp att enheterna uppnår sina åtaganden inom ramen för anvisade medel. Förvaltningsledningen svarar för tillämpningen av kommuncentrala riktlinjer samt utformningen av gemensamma värderingar och policier för alla enheter inom stadsdelsförvaltningen.

Förskola och fritid

Förskolan omfattar sju förskoleenheter. Förvaltningen ansvarar för handläggningen av vårdnadsbidraget. I fält- och fritidsverksamheten ingår öppen fritidsverksamhet i stadsdelens fritidsgårdar, parklekar och öppen förskola på entreprenad, sommarkollo och samarbete med det lokala föreningslivet. Fältverksamheten samarbetar med olika aktörer i det drog- och brottsförebyggande arbetet.

Socialtjänst

Avdelningen omfattar verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Inom avdelningen finns fyra beställar- och myndighetsenheter som ansvarar för delar av uppföljnings- och utvecklingsfrågor inom området. Avdelningens utförare består av en enhet för socialpsykiatri och en enhet för funktionsnedsättning. Avdelningen handlägger också boutredning för de tre norra innerstadsstadsdelarna, budget- och skuldrådgivning för de fyra innerstadsstadsdelarna samt tobaks- och öltillsynen även för Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgsavdelningen finns en beställarenhet och tre utförarenheter. Beställarenheten ansvarar för myndighetsutövning för vuxna över 65 år och för

delar av uppföljnings- och utvecklingsfrågorna inom området. Avdelningens utförare består av en hemtjänstenhet, ett vård- och omsorgsboende och en dagverksamhet.

Parkmiljö

Parkmiljögruppen norra innerstaden ansvarar för park- och stadsmiljöfrågor. Parkfrågorna omfattar bland annat parkinvesteringar samt drift och underhåll av stadsdelens parker, lekplatser, plaskdammar och badplatser. En betydande del av stadsmiljöarbetet består i att aktivt följa stadsbyggnads-, exploaterings- och trafikkontorens arbete med förändringar i stadsmiljön.

Ekonomi

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiska uppföljningen, stadsdelsnämndens budget- och bokslutsarbete, redovisning samt övriga ekonomi-administrativa frågor. Ekonomiavdelningen ansvarar också för lokalfrågor samt nämndens uppföljning enligt ILS.

Personal och kansli

Personal- och kansliavdelningen har rådgivande, samordnande och strategiska uppgifter inom personalområdet, framförallt gentemot förvaltningens chefer. Avdelningen ska även säkerställa att stadens personalpolitik och prioriterade områden inom den, anpassas för och efterlevs i våra verksamheter. Inom avdelningen organiseras även förvaltningens registratur och nämndstöd.

Stab

Staben utgörs av en kommunikatör och en IT-samordnare. Kommunikatören samordnar stadsdelsförvaltningens övergripande interna och externa kommunikation, ger stöd i kommunikationsfrågor samt har det övergripande ansvaret för information på intranätet, webbplatsen och utvecklingen av dessa kanaler. Förvaltningens kommunikation ska stödja verksamhetsmålen.

Volvo IT AB sköter drift och support för Norrmalms stadsdelsförvaltning. IT-samordnaren ansvarar bl.a. för samordningen med Volvo IT samt övriga IT-frågor inom förvaltningen.

Fokus 2011

Under 2011 kommer förvaltningsledningens styrning att fokusera på följande områden i syfte att nå beslutade mål för 2011 och driva utveckling i linje med vision 2030.

Ekonomi i balans

En sund ekonomi är den främsta förutsättningen för verksamhetsutveckling. De verksamheter som stadsdelsnämnden finansierar ska bedrivas kostnadseffektivt. Nämndens budget följer kommunfullmäktiges peng och ersättningsnivåer och varje verksamhetsområde ska anpassa sin verksamhet till den nivå som kommunfullmäktige har fastställt. Samtliga enheter ska intensifiera sitt effektiviseringsarbete under 2011.

Lean

Lean går ut på att koncentrera sig på det som ger mervärde åt brukarna och försöka eliminera alla former av slöseri, som exempelvis dubbelarbete och onödiga transporter. Tiden som frigörs används t.ex. till kompetensutveckling av personal eller mer tid för brukaren. Leanprocesser har genomförts för 10 arbetsgrupper inom olika verksamheter under 2010. En strategisk plan för Leanarbetet har tagits fram för de kommande tre åren. Därefter ska Lean genomsyra hela organisationen.

Ledarskap

Cheferna på Norrmalm ska vara goda förebilder och skapa förutsättningar för medarbetarna att utföra ett gott arbete. Ledarskapet utgår från Norrmalms värdegrund; alla människors lika värde, brukaren i centrum, utveckling genom delaktighet och ansvar. Under 2011 ska alla chefer ges möjlighet att utveckla sitt ledarskap, bl.a. utifrån den medarbetarenkät som genomfördes hösten 2010.

Kommunikation

Kommunikation och information är verktyg för att nå målen. Den viktigaste länken är ledaren vars uppgift är att se till att medarbetarna får information och vet var information finns att tillgå. All kommunikation ska vara målgruppsanpassad, tydlig och informativ. Norrmalms kommunikationsplan bifogas verksamhetsplanen.

Samarbete

Samarbete är ett steg i arbetet att komma närmare visionen om ett Stockholm i världsklass. Det syftar dels till att underlätta för medborgarna att uppfatta staden som en aktör när flera nämnder och bolag är inblandade. Det skapar också större kostnadseffektivitet, genom att staden använder den samlade kompetensen inom olika förvaltningar och bolag.

Norrmalms stadsdelsnämnd samarbetar redan idag i stor utsträckning med andra stadsdelsnämnder. Under 2011 ska samarbetet med andra nämnder och förvaltningar samt andra aktörer, utökas. Bl.a. kommer handläggningen av familjevården under våren att samordnas med Östermalm. Möjligheten att samordna handläggningen av insatsen kontaktperson och kontaktfamiljer enligt LSS med andra innerstadsdelar ska också utredas.

Samarbetet med andra stadsdelsnämnder

Stadsdelsnämnderna i norra innerstaden - Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm - samarbetar på olika sätt i en rad olika verksamhetsområden: gemensam ungdomsmottagning, kvinnofridsprojekt, case managers för personer med samsjuklighet, gemensam samverkansöverenskommelse med landstinget, projekt för att implementera beroendepolicyn m.m.

Vidare samarbetar stadsdelsnämnderna i norra innerstaden om ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser, flyktingmottagning och boutredning. De fyra innerstadsdelarna har gemensam budget- och skuldrådgivning. Norrmalm och Kungsholmen har gemensam folköls- och tobakstillsyn.

Parkmiljögruppen norra innerstaden är en gemensam park- och stadsmiljöorganisation för norra innerstaden placerad vid Norrmalms stadsdelsförvaltning.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsdelsnämnden upphandlar kommunalt drivna verksamheter för att öka antalet företag på Norrmalm. Samarbetet med företagsgruppen Norra Station fortsätter. Under 2011 påbörjas ett samarbete med fristående förskolor för att diskutera möjligheterna att driva verksamhet i Norra Stationsområdet.

Människors arbetsförmåga tas tillvara bl.a. genom stöd för att närma sig praktik, arbete eller studier. För personer som står långt från den reguljära arbetsmarknaden erbjuds arbetslivsinriktad rehabilitering.

Stadsmiljön ska utvecklas på ett hållbart sätt och nämnden ska ytterligare minska den negativa miljöpåverkan från de egna verksamheterna, bl.a. genom att sänka elförbrukningen.

Barn unga och äldre inom nämndens verksamheter erbjuds kulturaktiviteter som ska upplevas som meningsfulla och stimulerande.

Stadsdelsnämndens lokala brottsförebyggande råd arbetar för att invånare på Norrmalm ska känna sig trygga i sin stadsdel. Fokus för det brottsförebyggande arbetet är ungdomar och äldre. Samarbetet mellan närpolisen och äldreomsorgen fortsätter.

Parkerna utvecklas och medborgardialogen stärks för att möta allmänhetens behov och önskemål. Det ska finnas plats för både aktiviteter och avkoppling i vackra, grönskande och välsköttade parker. De gröna sambanden mellan parkerna ska inbjuda till promenader och cykelturer.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Stadsdelsnämnden bidrar till måluppfyllelsen framför allt genom att upphandla kommunalt drivna verksamheter för att öka antalet företag som bedriver verksamhet i stadsdelen. Nämndens årsmål för andel upphandlad verksamhet i konkurrens överstiger kommunfullmäktiges årsmål med åtta procentenheter. Under 2011 kommer nämnden att bjuda in fristående förskolor för att diskutera möjligheterna att driva verksamhet i Norra Stationsområdet.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
------------------	--------	-------------	--------------

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	43 %	35 %	År

NÄMNDMÅL:

Det finns goda förutsättningar för företag och organisationer att driva verksamheter

I Vision 2030 är samhällsservicen offentligt finansierad, men driften präglas av mångfald. Nämnden bidrar till visionen bl.a. genom att upphandla kommunalt driven verksamhet i enlighet med nämndens aktivitetsplan (se bilaga 1).

Under 2011 kommer upphandlingsarbete för personlig assistans samt förberedelser för upphandling av Väderkvarnens vård- och omsorgsboende att påbörjas. Upphandling av parklekarna har påbörjats och slutförs i början av 2011.

Förvaltningen har ett samarbete med företagsgruppen Norra Station, en ideell förening med syftet att tillvarata frågor av gemensamt intresse för företagare och anställda inom Norra stationsområdet. Under 2011 kommer förvaltningen att bjuda in fristående förskolor för att diskutera möjligheterna att driva verksamhet i Norra Station.

Förväntat resultat

Fler företag på Norrmalm och fler företag som utför verksamhet åt Norrmalms invånare.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Stadsdelsnämnden bidrar till målet bl.a. genom att omgående motivera arbetsföra personer till praktik eller arbete genom Jobbtorget. För personer med begränsad arbetsförmåga och svårigheter att komma in på arbetsmarknaden erbjuds arbetslivsinriktad rehabilitering med målet varaktig egen försörjning

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha i förhållande till antal anställda (alla nämnder/bolag)	3 %	öka	Tertial
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	60 st	3 500 st	År
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	0,9 %	5,0 %	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	0,6 %	2,7 %	Tertial
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,6 %	2,5 %	Tertial
Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i förhållande till befolkningen	1 %	2,1 %	Tertial
Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,4 %	2,2 %	Tertial
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,4 %	1,4 %	Tertial
Andel nyanlända som är självförsörjande efter introduktion exkl. nyanlända som flyttat till annan kommun	52 %	52 %	Tertial

NÄMNDMÅL:

Individen klarar sin egen försörjning

Arbetsföra personer motiveras omgående till praktik eller arbete genom Jobbtorget. Personer med begränsad arbetsförmåga och svårigheter att komma in på arbetsmarknaden riskerar att hamna i ett långvarigt bidragsberoende, samt utanförskap. De behöver mycket stöd för att närma sig praktik, arbete eller studier. Många av dessa personer har varit utanför arbetslivet i flera år och erbjuds aktiva insatser med målet att bli självförsörjande. ARIRE, en delverksamhet inom försörjningsstödsenheten kartlägger, samverkar och utför arbetslivsinriktad rehabilitering till personer som står långt från den reguljära arbetsmarknaden med målet varaktig egen försörjning. Genom ett riktat och målmedvetet arbetssätt, samt med individuellt anpassad insats är målet att fler personer i denna målgrupp ska övergå till egen försörjning. 24 årsplatser beräknas ständigt vara aktuella inom ARIRE.

Förväntat resultat

Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd minskar och fler blir självförsörjande. Den genomsnittliga bidragstiden förkortas och kostnader för försörjningsstöd minskar.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
----------------------	--------	--------------

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel personer med socialmedicinska och rehabiliteringsskäl i egen verksamhet som går till egen eller annan försörjning.	25 %	Tertial

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska den negativa miljöpåverkan från de egna verksamheterna. Under året avser förvaltningen att höja andelen förnyelsebart drivmedel genom att implementera de verktyg som finns för att få reda på gastillgång på tankstationerna, samt motivera och informera personal om vikten av att använda förnyelsebart drivmedel. År 2010 genomfördes ett seminarium för samtliga chefer om hur man kan minska elförbrukningen i verksamheterna. Kunskaperna från seminariet ska implementeras i verksamheterna för att minska elförbrukningen under 2011.

Nämnden verkar också för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt, bl.a. genom remissvar och samverkan med andra berörda nämnder om angelägna stadsbyggnadsprojekt som Norra stationsområdet och Bellevueparken.

Många av stadsdelens förskolor är belägna i flerfamiljshus där förutsättningar för utsortering av matavfall för biologisk behandling saknas. Nämndens årsmål för indikatorn är därför lägre än kommunfullmäktiges.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	30 %	40 %	År
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	År
Andel elbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon	0 %	tas fram 2011	År
Andel fordon som använder odubbade vinterdäck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	År
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	85 %	85 %	År
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	20 %	16 %	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	90 %	85 %	År
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	Månad
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	tas fram av nämnden	År
Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	2 697 500 kWh	645 gWh	År
Elförbrukning per kvadratmeter	60 kWh/kvm	80 kWh	År

NÄMNDMÅL:

Normmalms livsmiljö är hållbar

I enlighet med Vision 2030 bidrar nämnden till att på olika sätt minska den negativa miljöpåverkan från de egna verksamheterna. Stadens miljöprogram ger vägledning i arbetet. Utsortering av matavfall kommer successivt att införas vid de verksamheter där förutsättningar finns. Som stöd i verksamheternas miljöarbete erbjuds miljöombudsutbildning. Under 2011 kommer kommunfullmäktige att anta en elbilsstrategi då stadens successivt ska börja införa elbilar i sin bilpark. Förvaltningens nuvarande leasingavtal kommer att fortlöpa under året men utvecklingen av elbilsstrategin kommer att följas.

Stadsdelsnämnden är remissinstans och verkar för att öka medborgardialogen och samverkan inom staden i angelägna stadsmiljöfrågor. Förvaltningen deltar i planeringen av Norra Stationsområdet samt Bellevueparken och värnar en hållbar stadsutveckling. Bellevueparken är en del av Nationalstadsparken, som är unik i världen och ett signum för Stockholm som grön huvudstad på vattnet.

Förväntat resultat

Nämndens egna verksamheter har minskat den negativa miljöpåverkan. Stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt genom samverkan inom staden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda miljöutbildning till förvaltningens miljöombud och övriga intresserade	2011-01-01	2011-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Implementera de verktyg som finns för att få information om gastillgång på tankstationerna	2011-01-01	2011-12-31
Informera och motivera personalen om vikten av att tanka förnyelsebart drivmedel	2011-01-01	2011-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm**

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda kulturaktiviteter för barn, unga och äldre inom nämndens egna verksamheter i samverkan med frivilligorganisationer och andra aktörer. Inom förskolan utgör eget skapande och kultur i olika former en del av den dagliga verksamheten. Under året utvecklar förskolorna arbetet utifrån stadens kulturplan "Kultur i ögonhöjd".

NÄMNDMÅL:**Brukarna är nöjda med kulturaktiviteterna.**

En av framtidsbilderna i Vision 2030 är att det rika utbudet av fritidsaktiviteter får barn och ungdomar att må bra både fysiskt, psykiskt och socialt.

För fjärde året i rad arrangeras nationaldagsfirande i Vasaparken. Det är en familjedag med olika former av barn- och kulturaktiviteter. Ungdomarna i stadsdelen erbjuds kulturaktiviteter på fritidsgården, i skolorna, i samband med lov och i samarbete med stadsbiblioteket och arena Accent.

Förskolorna kommer att utveckla arbetet med barnens eget skapande och kultur utifrån stadens kulturplan "Kultur i ögonhöjd". I den pedagogiska miljön på förskolorna får barnen möjlighet att arbeta med olika uttrycksformer som bild, sång och drama.

Inom äldreomsorgen anordnar stadsdelens vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter kulturaktiviteter såsom sång och teater i samarbete med frivilligorganisationerna. Vasaträffen är en träffpunkt som är öppen för alla äldre i Stockholm och där de kan delta i utbudet av aktiviteter och underhållning eller bara umgås.

Förväntat resultat

Barn, ungdomar och äldre är nöjda med utbudet av aktiviteter. Aktiviteterna upplevs som meningsfulla och stimulerande.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
----------------------	--------	--------------

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel brukare som är nöjda med aktiviteterna på Norrmalms vård- och omsorgsboenden.	60 %	År
Andel föräldrar som anser att förskolan ger barnen möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande.	60 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen anordnar nationaldagsfirande i Vasaparken med inriktning barn och unga.	2011-01-01	2011-06-06

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål bl.a. genom arbetet i det lokala brottsförebyggande rådet. Under året prioriteras trygghet för äldre och ungdomar i riskzon. Äldreomsorgen fortsätter samarbetet med närpolisen, bl.a. med informationsinsatser till personalen och de äldre. En informationskväll om droger och alkohol ordnas för föräldrar till ungdomar på Norrmalm och trygghetsvandringar tillsammans med polisen och trafikkontoret arrangeras. Kvinnofridsarbetet utvecklas genom medel från länsstyrelsen i samarbete med Kungsholmen och Östermalm.

Nämnden har tagit fram en tillgänglighetsstrategi för 2011 (se bilaga 15). Den innebär bl.a. att arbete med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder på förvaltningens huvudkontor påbörjas.

Under 2011 kommer upprustning av bl.a. Tegnérlunden och norra Bellevueparken att påbörjas. Medborgardialogen stärks för att fånga olika gruppers önskemål och synpunkter.

Under året ska personal utbildas och informeras om nya rutiner för incidentrapportering i RISK. Några av de incidenter som tidigare rapporterats på annat vis ska framöver ingå i RISK. Sammanställningen av dessa incidenter färdigställs i januari. Nämnden återkommer därför med årsmål för antal inträffade incidenter i tertialrapport 1. Nämnden återkommer med årsmålet för antal identifierade sårbarheter som nämnden avser att arbeta förebyggande med när förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys är färdigbehandlad av stadsledningskontoret.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	62 %	60 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal identifierade sårbarheter som nämnden/bolagsstyrelsen avser att arbeta förebyggande med under året		tas fram 2011	År
Antal inträffade incidenter		tas fram 2011	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Alla verksamheter ska göra risk- och sårbarhetsanalyser	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Den upplevda tryggheten bland invånarna på Norrmalm är hög

I det Stockholm som beskrivs i Vision 2030 har den aktiva samverkan mellan staden, fastighetsägarna, företagarna, medborgarna och polisen gjort Stockholm till världens renaste, tryggaste och mest tillgängliga huvudstad. Medborgarna möts och integreras, utan sociala eller fysiska barriärer. Trygghet råder både i utemiljön och i hemmen.

Det lokala brottsförebyggande rådet arbetar för att stärka helhetssynen och samverkan mellan socialtjänsten, öppen fritidsverksamhet, polisen och skolorna på Norrmalm. Rådet kommer under året att prioritera trygghet för äldre och ungdomar. I syfte att uppmärksamma och åtgärda otrygga och brottsbelastade områden, som exempelvis mörka gångvägar och buskage, ska stadsdelsförvaltningen genomföra trygghetsvandringar tillsammans med polisen och trafikkontoret. Kvinnofridsarbetet utvecklas genom medel från länsstyrelsen i samarbete med Kungsholmen och Östermalm.

De vanligaste åldringsbrotten är fickstöld, bedrägeri och stöld i bostad. För att minska risken för brott kommer äldreomsorgen att fortsätta samarbetet med närpolisen med bland annat informationsinsatser till personalen och de äldre.

Förvaltningen kommer under 2011 att göra en inventering av nämndens tekniska system, som t.ex. trygghetslarm, brandlarm och inbrottslarm, utifrån vad som framkommit i risk- och sårbarhetsanalysen. Vidare ska utvalda verksamheter genomföra en katastrofövning under året.

Nämnden kommer under året att arbeta med tillgänglighet enligt bilagan "Tillgänglighetsstrategi för Norrmalm". Det innebär bl.a. att arbete påbörjas med åtgärder av enkelt avhjälpta hinder på förvaltningens huvudkontor på Tulegatan 13, utifrån den inventering som genomfördes 2010 i samarbete mellan förvaltningen och nämndens handikappråd. Nämndens sammanträden flyttas till moderna och mer tillgängliga lokaler i Brygghuset.

Förväntat resultat

Invånare på Norrmalm känner sig i hög grad trygga i sin stadsdel. Den som blir utsatt för våld i nära relation (kvinnofridsbrott) får ett samordnat och professionellt stöd.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel invånare som känner sig trygga på Norrmalm	73 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen informerar och utbildar vid behov alla enheter om nya rutiner för incidentrapportering i RISK	2011-01-01	2011-12-31
Förvaltningen påbörjar arbete med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder på Tulegatan 13, utifrån inventeringen som gjordes 2010.	2011-01-01	2011-12-31
Förvaltningen ska via intranät och chefsmöten informera samt uppmuntra personal att använda sig av Handisams checklista för information och kommunikation och Handisams checklista för att arrangera tillgängliga konferenser.	2011-01-01	2011-04-30
Kartläggning av kvinnofridsarbetet samt förslag på utbildningsinsatser och organisation av kvinnofridsarbetet	2010-03-01	2011-12-31
Nämndens handikappråd anordnar i samarbete med förvaltningen en halvdag med utbildning i tillgänglighet för nämndledamöter och förvaltningspersonal	2011-01-01	2011-12-31
Trygghetsvandringar genomförs med polisen och trafikkontoret	2011-01-01	2011-12-31
Utrymningsvägar inom samtliga lokaler som stadsdelsnämnden ansvarar för ska inventeras ur tillgänglighetssynpunkt.	2011-01-01	2011-12-31
Utvalda enheter genomför katastrofövning.	2011-01-01	2011-12-31

NÄMNDMÅL:

Parker och grönområden är välskötta och attraktiva

I enlighet med Vision 2030 ska parkerna utvecklas till en gemensam resurs för allt fler invånare. Där ska finnas plats för lek, spontant spel eller avkoppling i en vacker, grönskande, tillgänglig, trygg och välskött park.

Förvaltningen arbetar med att utveckla fler funktioner i parkerna och med att möta allmänhetens behov och önskemål. Ett steg i detta är att stärka medborgardialogen och sträva efter att fånga upp olika målgruppers synpunkter. Samtidigt måste hänsyn tas till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden. En utmaning är att förbereda parkerna i enlighet med översiktplanens vision om Stockholm som en promenadstad med förtätad stadsbebyggelse.

Parkerna i innerstaden har många besökare och är viktiga vardagsmiljöer för boende i stadsdelen. Parkernas attraktivitet och stadens täthet innebär stort slitage, vilket kräver intensiv skötsel och varsam upprustning och förnyelse.

De gamla och värdefulla träden ställer krav på långsiktig planering för att garantera säkerhet och att trädbeståndet successivt förnyas.

Norrmalms parkplan är vägledande vid upprustning, restaurering samt skötsel av parker och övriga grönytor. Tillsammans med trafikkontoret och andra förvaltningar ska stadens parkstrategier och policyfrågor utvecklas.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att följa upp driftentreprenörerna och vidta åtgärder för att få parker och grönområden ännu mer välskötta och attraktiva. Lekplatserna säkerhetsbesiktigas, åtgärdas och förnyas. Skötseln av plaskdammar följer gällande myndighetskrav och underhålls löpande.

Upprustning av Tegnérlunden och norra Bellevueparken kommer att påbörjas under 2011.

Förväntat resultat

Parkerna är en gemensam resurs för alla invånare. Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i en vacker, grönskande och välskött park. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Upprätta program för underhållsåtgärder	2011-01-01	2011-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Alla verksamheter som ligger inom stadsdelsnämndens ansvar följs upp för att garantera att avtalen uppfylls och att omsorgen håller en god kvalitet. Stadsdelsförvaltningen samverkar med utförarna för att utveckla verksamheten och säkra kvaliteten för brukarna.

Medarbetare som har möjlighet att utvecklas och ta ansvar i sitt arbete bidrar till en god arbetsmiljö och nöjda brukare. Alla medarbetare har en individuell utvecklingsplan som uppdateras en gång per år. Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter.

Inom förskolan prioriteras det pedagogiska arbetet med matematiska begrepp och naturvetenskapliga fenomen. Samarbetet med föräldrarna utvecklas, bl.a genom föräldraråd och genom att utveckla kommunikationsformerna.

Barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa får stöd genom förebyggande och avhjälpanse insatser som bygger på ett strukturerat samarbete mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid och polis. Fristående förskolor och skolor bjuds in till samarbete enligt stadens nya riktlinjer. Samarbetet med föräldravandrarna utvecklas.

Handläggningen av familjvården samordnas med Östermalms stadsdelsnämnd för att minska sårbarheten och höja kvaliteten. Möjligheten att samordna handläggningen av insatsen kontaktperson och kontaktfamiljer enligt LSS med andra innerstadsdelar utreds.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald**

Stadsdelsnämnden bidrar till målet bl.a. genom att genomföra upphandlingar enligt aktivitetsplanen. Under året skapas en rutinbeskrivning för uppdatering i Jämför service, för att säkerställa att informationen om valmöjligheterna är tillgänglig och aktuell

NÄMNDMÅL:**Valmöjligheter och mångfald finns för invånarna på Norrmalm.**

I Vision 2030 kan Stockholms invånare med hjälp av olika webblösningar få information dygnet runt och välja vård, omsorg och skolor som drivs av olika aktörer. Det ger trygghet, självbestämmande och livskvalitet. Samverkan med frivilligorganisationerna säkerställer att samhällsservicen når alla människor.

Stockholms viktigaste roll är som beställare av välfärdstjänster och som utvärderare av dessa. Detta garanterar en hög kvalitet gentemot medborgarna. Förvaltningens arbete ska ske i nära samverkan med olika utförare.

De kommunala förskoleenheterna är konkurrensutsatta genom brukarnas fria val. Det finns idag drygt 40 enskilt drivna förskolor och 32 kommunala förskolor samt 8 enskilt drivna familjedaghem inom stadsdelen, och en mångfald verksamhetsformer och pedagogiska inriktningar.

Verksamheterna inom äldreomsorg är konkurrensutsatta genom kundvalet och stadens pengsystem. Inom socialtjänsten finns valfrihetssystem inom socialpsykiatri och funktionsnedsättning. I många fall gäller valfrihet över hela staden, även över stadsdelsgränserna.

På stadens hemsida finns Jämför service, där invånarna kan jämföra de verksamheter som erbjuds, bl.a avseende inriktning, personaltäthet och andra kvalitetsaspekter.

Resultaten från brukarundersökningar avseende förskola och funktionsnedsättning har ännu inte släppts. Årsmålen för dessa indikatorer fastslås därför i tertialrapport 1.

Förväntat resultat

Invånare på Norrmalm upplever att de har valmöjlighet gällande verksamheterna inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel brukare som uppger att de har fått information om att de kan välja utförare av hemtjänsten, äldreomsorg.	67 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom förskolan.		År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.		År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom vård- och omsorgsboende, äldreomsorg.	55 %	År
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En rutinbeskrivning för uppdatering av information i Jämför service tas fram.	2011-01-01	2011-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att ge alla förskolebarn möjligheter till utveckling och lärande i en stimulerande och trygg miljö. Under 2011 prioriteras det pedagogiska arbetet med matematiska begrepp och naturvetenskapliga fenomen. Vidare fortsätter arbetet med att öka föräldrarnas delaktighet och inflytande, bl.a. genom föräldraråd och genom att utveckla kommunikationsformerna med hjälp av IT.

För att möta det ökade behovet av förskoleplatser och hålla barnomsorgsgarantin utökas verksamheten i januari 2011 med fyra nya förskoleavdelningar på förskolan Brunnsmästaren vid Vasparken. Därutöver planerar förvaltningen att öppna nya avdelningar inom befintliga förskolor under det första kvartalet.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	10 %	minska	Tertial
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	5 %	minska	Tertial
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	60 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	80 %	80%	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	83 %	80%	År
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	Månad
Antal förskolebarn per anställd	5 st	tas fram 2011	År
NöjdFöräldraIndex	74	öka	År
Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	3,8	öka	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Samverkan med fristående förskolor och skolor ska utvecklas	2011-01-01	2011-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av placerade barns skolsituation	2011-01-01	2011-12-31

NÄMNDMÅL:

Alla förskolebarn har möjligheter till utveckling och lärande i en stimulerande och trygg miljö. (Utveckling och Lärande)

Förskolan är det första utbildningssteget i det livslånga lärandet och utgår från de områden som läroplanen omfattar.

Norrmalms kommunala förskolor står för en barnsyn som grundar sig på att barn är kompetenta, nyfikna och har en medfödd lust och drivkraft att lära. Förskolan ska ge barnet utrymme att växa som individ, att skapa sin identitet och stärka sin självkänsla.

Under 2011 kommer alla förskolor arbeta med att utveckla verksamheten utifrån resultaten i kvalitetsredovisningen för 2010 och den nya reviderade läroplanen för förskolan. De utvecklingsområden som kommer att vara prioriterade är arbetet med att ge barnen möjlighet att utforska matematiska begrepp och naturvetenskapliga fenomen. Vidare kommer förskolorna att fortsätta arbetet med att öka föräldrarnas delaktighet och inflytande bl.a. genom föräldraråd och att utveckla kommunikationsformerna genom IT.

Barnskötare och förskollärare kommer erbjudas kompetensutveckling inom stadsdelen, i stadens gemensamma satsningar och genom det statliga förskolelyftet. De kommunala förskolorna har ett nära samarbete bl.a. kring pedagogiska nätverk, pedagogiska caféer och förskolans dag. På förskolans dag i maj kommer projektarbeten från alla förskolor att ställas ut i Observatorielunden för tredje året i rad.

På grund av en fortsatt stor ökning av antalet förskolebarn i stadsdelen kommer verksamheten att utökas med ca 130 platser under våren 2011. I januari 2011 öppnar den nya förskolan Brunnsmästaren vid Vasaparken med ca 60 platser.

Därutöver planerar förvaltningen att öppna nya avdelningar inom befintliga förskolor under det första kvartalet.

Förväntat resultat

Barnen utvecklar sin förståelse för naturvetenskapliga och matematiska begrepp. Barnen utvecklar sitt talspråk, ordförråd och begrepp samt en god

förmåga att kommunicera med andra. Barnen har inflytande och är delaktiga i verksamhetens utformning. Barnen utvecklar sin identitet och känner trygghet i den. Miljön på förskolan är trygg och säker.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg

Stadsdelsnämnden bidrar till måluppfyllelsen bl.a. genom att verka för att barn och ungdomar har goda uppväxtvillkor. Barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa får stöd genom förebyggande och avhjälpande insatser som bygger på en strukturerad samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid och polis. Fristående förskolor och skolor kommer att bjudas in till samarbete enligt stadens nya riktlinjer. Samarbetet med föräldravandrarna utvecklas.

För personer med funktionsnedsättning kommer förvaltningen under 2011 att lägga fokus på att följa upp att individen får det som är beviljat, både med avseende på individen och vid uppföljning av entreprenadavtal. Under året kommer förvaltningen också att kartlägga behovet av stöd för anhöriga till brukare under 65 år.

Inom socialpsykiatrin fortsätter utvecklingen av ett stadsövergripande kvalitetssystem, vilket innebär en resultatbaserad uppföljningsmodell på individnivå. Norrmalm har varit med och utvecklat modellen och är en av de stadsdelar som först börjat använda den.

Under våren samordnas handläggningen av familjevården med Östermalm, vilket förväntas leda till mindre sårbarhet och högre kvalitet. Möjligheten att samordna handläggningen av insatsen kontaktperson och kontaktfamiljer enligt LSS med andra innerstadsdelar utreds.

Inom äldreomsorgen kommer verksamheten att utformas utifrån stadens gemensamma värdegrund så att den präglas av självbestämmande, individualisering och valfrihet. Samtliga omsorgstagare ska ha en individuell genomförandeplan som upprättas i samråd med den äldre och som kontinuerligt följs upp. Biståndshandläggningen ska vara rättssäker och hålla en sådan kvalitet att den äldre känner sig trygg med och har inflytande över den myndighetsutövning som utförs. Den uppsökande verksamheten för de som fyller 75 år under året ska fortsätta, liksom stödet till anhöriga som vårdar en närstående. Omsorgspersonalen ska utbildas i måltidens betydelse för den äldre, förflyttningsteknik och de nya riktlinjerna för demensvård.

Alla verksamheter som ligger inom stadsdelsnämndens ansvar följs upp för att garantera att avtalen uppfylls och att omsorgen håller en god kvalitet. Stadsdelsförvaltningen samverkar med utförarna för att utveckla verksamheten och säkra kvaliteten för brukarna.

För de indikatorer som ännu inte har något årsmål från kommunfullmäktige återkommer nämnden med årsmål i tertiärrapport 1.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar	90 %	tas fram av nämnden	År
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (loF)	70 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel barn och ungdomar i förhållande till alla barn och ungdomar i stadsdelsområdet som har haft insatser inom loF		tas fram 2011	Tertial
Andel barn och ungdomar som lever i familjer som är aktuella inom socialpsykiatri	9 %	tas fram av nämnden	År
Andel barn och ungdomar som lever i familjer som är aktuella inom vuxna missbruk	17 %	tas fram av nämnden	År
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (loF)		tas fram 2011	År
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	80 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel klienter inom socialpsykiatri som erhållit två uppföljning enligt DUR under året	80 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom loF, socialpsykiatri	0,3 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom loF, vuxen missbruk	0,3 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel personer i förhållande till totala befolkningen som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen under året (loF)		tas fram 2011	År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (loF)		tas fram 2011	Tertial
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (loF)	70 %	tas fram av nämnden	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vuxna som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats inom loF vuxen/missbruk	80 %	tas fram av nämnden	År
Andel vuxna som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats inom loF, socialpsykiatri	80 %	tas fram av nämnden	År
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (loF)		tas fram 2011	År
Nöjda brukare - personer med insatser inom socialpsykiatri som i brukarundersökning angett att de är nöjda med sina insatser/ biståndsbedömare och med handläggningen av deras ärende (loF)		tas fram 2011	År
Öppenvård i förhållande till institutionsvård (loF)		tas fram 2011	Tertial
Antal ny tillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	100 st	År
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	95 %	86 %	År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	80 %	tas fram av nämnden	År
Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	91 %	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	87 %	År
Andel anhöriga som är nöjda med hur anhörigstödet fungerar	73 %	73 %	År
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	89 %	89 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet	83 %	83 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	83 %	83 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende	83 %	83 %	År
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom äldreomsorgen	93 %	tas fram av nämnden	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	82 %	82 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende	89 %	89 %	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen i vård- och omsorgsboenden	75 %	75 %	År
Upplevelsen av maten och måltidssituationen inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	75 %	75 %	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31	
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2011-12-31	
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2011-01-01	2011-12-31	
Stadens nya värdegrund för äldreomsorg ska inarbetas i verksamheten	2011-01-01	2011-12-31	
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk	2011-01-01	2011-12-31	
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:**Barn och ungdomar har goda uppväxtvillkor**

I Vision 2030 får det rika utbudet av fritidsaktiviteter barn och ungdomar att må bra, både psykiskt och socialt. Socialtjänst, fritid, förskolor, skolor, polis och föräldrar arbetar tillsammans för att barn och ungdomar inte ska fara illa.

Barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa får idag stöd genom förebyggande och avhjälpanse insatser som bygger på en strukturerad samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid och polis. Fristående förskolor och skolor kommer att bjudas in till samarbete enligt stadens nya riktlinjer.

För att barn och ungdomar ska ha en meningsfull fritid erbjuds bl.a. verksamhet på fritidsgårdar, kollo, rockbandstävling, lov- och parkleksverksamhet. För ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds en särskild fritidsverksamhet en gång i veckan på kvällstid.

För att motverka ungdomars användning av tobak och alkohol görs, i enlighet med tobaks- och alkohollagstiftning, minst ett besök per år hos Norrmalms ca 160 handlare. De större handlarna erbjuds även en kortare utbildning för personalen med tyngdpunkt på ålderskontrollen.

Resultaten från den s.k. Stockholmsenkäten (en totalundersökning av ungdomar i Stockholms län i årskurs nio och andra året på gymnasiet, som bl.a. undersöker drog- och alkoholvanor) kommer att kommuniceras med skolor, föräldrar och politiker under året. Särskilda satsningar kommer att göras för att arbeta med den ökade alkoholkonsumtionen bland flickor på högstadiet och pojkarnas ökade narkotikaanvändande på gymnasiet. Under året fortsätter projektet Tjejsam tillsammans med Östermalm och Kungsholmen. Syftet är att förebygga och minska psykisk ohälsa bland flickor i årskurs 8.

Under 2011 kommer förvaltningen att starta ett projekt för att öka ungdomars delaktighet i stadsdelen. En tankesmedja med ungdomar bildas, för att få en bild av hur ungdomar på Norrmalm ser på sin fritid och vilka aktiviteter de efterfrågar.

Samarbetet med föräldrarvandrarna kommer att utvecklas under året för att skapa ett större nätverk med föräldrar i syfte att arbeta förebyggande med bl.a. föräldrautbildningar och särskilda informationsmöten. Komet och andra former av föräldrastöd kommer att erbjudas under året.

Under våren avser förvaltningen att samordna handläggningen av familjevården med Östermalm. Familjehemsinspektören ansvarar för rekrytering, utbildning och handledning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner samt ansvarar för uppföljning av vården för familjehemsplacerade barn. Förändringen innebär mindre sårbarhet och en kvalitetshöjning.

Verksamheten Tre Liljor, som är en biståndsbedömd korttidstillsyn enligt LSS för ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder, kommer att avvecklas till sommaren då efterfrågan minskat väsentligt.

Förväntat resultat

Barn och ungdomar är delaktiga i utformandet av fritidsaktiviteterna. Ungdomar får sommarjobb och erbjuds fritidsaktiviteter under loven. Barn och ungdomar som farit illa och/eller befunnit sig i riskzonen har skäliga levnadsförhållanden och utvecklas gynnsamt. Alkoholkonsumtionen bland flickor på högstadiet och natkotikaanvändandet bland pojkar på gymnasiet har minskat.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Analyser och presentationer av Stockholmsenkäten görs för föräldrar och ungdomar på Norrmalm.	2011-01-01	2011-12-31
Arbetsgruppen för ungdomsfrågor ordnar en informationskväll om droger och alkohol för föräldrar på Norrmalm.	2011-01-01	2011-12-31
Samverkansöverenskommelsen mellan förskola, skola och socialtjänst omarbetas för att avse även fristående förskolor och skolor.	2011-01-01	2011-12-31

NÄMNDMÅL:

Individen lever ett liv utan missbruk av alkohol och droger

Socialtjänstens bistånd utgår från den enskildes eget ansvar och målsättningen är att motivera till de förändringar i livssituationen som krävs för att individen ska kunna hantera sitt missbruk i vardagen. Biståndet ges med respekt för den enskildes integritet och självbestämmande. Den enskilde kan med hjälp av den samlokaliserade landstingsmottagningen erbjudas en utredning som omfattar även ett medicinskt och psykiatriskt perspektiv, vilket ökar möjligheten till goda resultat.

Förväntat resultat

Personer är så rehabiliterade från sitt missbruk att de lever ett så självständigt liv som möjligt.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel personer som vid ASI-uppföljning har lägre behov av hjälp och mindre problem än i grundintervjun.	75 %	År

NÄMNDMÅL:
Individen lever ett så självständigt liv som möjligt utifrån sina förutsättningar

Den som vänder sig till socialtjänsten har rätt att förvänta sig insatser av hög kvalitet, grundade på bästa tillgängliga kunskap och erfarenhet. De har också rätt att kräva att deras erfarenheter och önskemål ska respekteras. Socialtjänsten bör alltså ha goda belägg för att den insats som erbjuds brukaren är lämplig för just honom eller henne i den aktuella situationen. Därför samarbetar Norrmalms socialtjänst med övriga stadsdelar för att utveckla arbetet till en evidensbaserad praktik, d.v.s. en kunskapsbaserad socialtjänst.

Personer som har en funktionsnedsättning och som möter betydande svårigheter i sin livsföring får stöd att klara sin vardag och boendesituation samt har en meningsfull sysselsättning. Under året kommer fokus att läggas på att följa upp att individen får det som är beviljat, det vill säga både uppföljning på individuell nivå och vid uppföljning av entreprenadavtal. Inom socialpsykiatri fortsätter utvecklingen av ett stadsövergripande kvalitetssystem, vilket innebär en resultatbaserad uppföljningsmodell på individnivå. Norrmalm har varit med och utvecklat systemet och är en av de stadsdelar som först börjat använda modellen.

Under året kommer behovet av stöd till anhöriga till brukare under 65 år att kartläggas. Förvaltningen avser att utreda möjligheten att samordna handläggningen av insatsen kontaktperson och kontaktfamiljer enligt LSS med andra stadsdelar i innerstan.

Ett självständigt liv inbegriper ett stadigvarande boende. Socialtjänsten arbetar för att förhindra vräkningar genom bosamordnare och projektet Bofast.

Förväntat resultat

De insatser som ges bygger på bästa möjliga tillgängliga kunskap.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel aktuella upprättade genomförandeplaner	80 %	År
Antal personer som vräkts där information om information om vräkningshot i förväg inkommit till förvaltningen och det funnits juridisk möjlighet att återvinna hyresrätten	0 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Socialtjänsten utvecklar en evidensbaserad praktik (kunskapsbaserad socialtjänst) enligt framtagen plan.	2011-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**Äldre får god service och omsorg**

Stockholms stad har fattat beslut om en gemensam värdegrund för äldreomsorgen, som ska införas i verksamheterna med början 2011. Beställare och utförare ska gemensamt arbeta utifrån ett salutogent synsätt (ett synsätt där man fokuserar på "friskfaktorer") så att den äldres funktioner tillvaratas och bibehålls. Äldre ska bemötas av professionell personal och medarbetarna ska därför genom utbildning och handledning få en fördjupad kunskap om den äldres olika behov.

Äldreomsorgens ledningssystem, som utgår från Socialstyrelsens föreskrifter för kvalitet och säkerhet inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten, ska uppdateras och vidareutvecklas under året.

Nämnden ska ha en aktiv avtalsförvaltning. Alla verksamheter som ligger inom stadsdelsnämndens ansvar, oavsett driftsform, följs systematiskt upp under året för att garantera att avtalen uppfylls och att omsorgen håller en god kvalitet. Stadsdelsförvaltningen samverkar med utförarna för att utveckla verksamheten, bland annat genom gemensamma utbildningar och avstämningsmöten. Innerstaden har inlett ett samarbete för att utveckla likartade bedömningsgrunder för samtliga verksamheter.

Äldreomsorgen arbetar förebyggande inom flera områden. Uppsökande verksamhet för äldre som fyller 75 under året och som inte har någon annan insats, ska även i fortsättningen erbjudas hembesök, liksom informationsmöten i samverkan med bland annat landstinget, polisen och brandförsvaret. Personer som är 75 år och äldre ska även erbjudas kostnadsfri vaktmästarservice, där vardagssysslor som kan innebära skaderisker för den äldre utförs.

Stadsdelens anhörigkonsulent erbjuder individuellt anpassat stöd till personer som vårdar en närstående och arrangerar utbildningar och föreläsningar inom angelägna områden. Anhörigcafét är en träffpunkt där anhörigvårdare träffas och utbyter erfarenheter med varandra.

Socialstyrelsens beviljade stimulansmedel ska under 2011 användas till läkemedelsgenomgångar och förebyggande av fallskador i samarbete med landstinget. Utbildning för omsorgspersonal i förflyttningsteknik, måltider och de nya riktlinjerna för demensvård fortsätter också under året. Arbetet med det sociala innehållet med inriktning mot äldres hälsa fortsätter i samarbete med frivilligorganisationer, syn- och hörselkonsulenten och anhörigkonsulenten på mötesplatsen Ljuspunkten.

Förväntat resultat

Den äldre är nöjd med bemötandet och insatsernas innehåll. Den enskilde har möjlighet att leva ett självständigt liv utifrån sin förmåga. Utförare och beställare har en gemensam syn på den äldres nuvarande situation och framtida behov.

NÄMNDMÅL:**Äldre är delaktiga i utformningen av sin livssituation.**

Omsorgen om äldre som har insatser ska utformas utifrån stadens gemensamma värdegrund så att den präglas av självbestämmande, individualisering och valfrihet. Samtliga omsorgstagare ska ha en individuell genomförandeplan som upprättas i samråd med den äldre och som kontinuerligt följs upp. Den äldre ska ges möjlighet att påverka utformningen av insatserna och aktiviteterna samt veta när, hur och av vem de ges.

Biståndshandläggningen ska vara rättssäker och hålla en sådan kvalitet att den äldre känner sig trygg med och har inflytande över den myndighetsutövning som utförs. Biståndsbeslutet ska vara tydligt och det ska klart framgå vad den äldre begärt och vad som beviljats respektive avslagits. Biståndshandläggaren har också en konsumentrådgivande funktion vilket innebär att ge så utförlig information att den äldre kan göra sitt val av hemtjänst, dagverksamhet eller vård- och omsorgsboende.

Parboendegarantin innebär att äldre par som så önskar kan fortsätta bo tillsammans när den ena har behov av vård- och omsorgsboende. Efterfrågan har hittills varit begränsad men kan tänkas öka. Två nya gruppboenden kommer att inrättas inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende och där planeras även för parboende.

Förväntat resultat

Den äldres individuella önskemål och behov är i fokus. Den äldre är informerad om sina rättigheter och har inflytande över insatserna som ges. Myndighetsutövningen är rättssäker.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten**

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda attraktiva och utvecklande arbeten. Förvaltningens chefer kommer under 2011 att genomgå en utbildning i MBL och samverkan, med utgångspunkten att medarbetare som har möjlighet att utvecklas och ta ansvar i sitt arbete bidrar till en god arbetsmiljö och nöjda brukare. Samtliga medarbetare har en individuell utvecklingsplan som ska uppdateras minst en gång per år.

Under året kommer arbetet med att minska sjukfrånvaron att fokusera på korttidssjukfrånvaron inom förskolan, samt långtidssjukfrånvaron inom vård och omsorg.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	5,7 %	4,8 %	År

NÄMNDMÅL:**Förvaltningens arbeten är attraktiva och utvecklande.**

Det arbete som förvaltningens medarbetare utför ska utgå från de som bor och verkar i stadsdelen. Verksamheten syftar till att ge invånarna en så god service som möjligt. Medarbetare som har möjlighet att utvecklas och ta ansvar i sitt arbete kommer att bidra till en god arbetsmiljö och nöjda brukare.

Förvaltningens enheter ska under året arbeta med resultaten av medarbetarenkäten med syfte att skapa eller bibehålla en god arbetsmiljö. Resultaten av genomförda medarbetarenkäter 2008-2010 visar höga skattningar för områdena arbetsklimat och trivsel och har ökat för varje år. En utbildning i MBL och samverkan kommer att ges till förvaltningens chefer där ett av syftena är att ge verktyg i arbetsmiljöarbetet.

Alla medarbetare ska ha möjligheter att utvecklas och lära nytt, för att arbetet ska kunna utföras med kvalitet och effektivitet. Kompetenta och engagerade medarbetare skapar professionella och förtroendefulla möten med brukare. Kompetens är en kombination av kunskap, förmåga och vilja. Utvecklingsmöjligheterna ska delvis understödjas av att varje medarbetare har en individuell utvecklingsplan som ska uppdateras minst en gång per år.

Förvaltningens mål för arbetsmiljön är att förena väl fungerande verksamheter med ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Ett öppet arbetsklimat där trakasserier och mobbing inte förekommer bidrar till att alla känner delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats, vilket främjar hälsa. Förvaltningen kommer också att fortsätta fokuseringen på åtgärder tidigt i sjukskrivningar, framför allt i nära samarbete med företagshälsovården. Detta ska ske genom kontinuerliga uppföljningar mellan personalansvarig chef, förvaltningsledning och HR-funktion där fokus inom förskolan framförallt kommer att ligga på korttidssjukfrånvaron och fokus inom vård/omsorg kommer att ligga på långtidssjukfrånvaron. Det är av stor betydelse att den positiva utvecklingen av de långtidssjukskrivna fortsätter, dvs. att så få nya medarbetare som möjligt går in i en långtidssjukskrivning. Det är också av stor betydelse att minska den upprepade korttidssjukfrånvaron i förskolan för att öka kvaliteten och minska upplevelsen av hög arbetsbelastning.

Den reviderade jämställdhets- och mångfaldsplanen bifogas verksamhetsplanen.

Förväntat resultat

Brukarna upplever förvaltningens medarbetare som engagerade och professionella.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare ska ha en individuell uppdaterad utvecklingsplan.	2011-01-01	2011-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildning i MBL och samverkan samt översyn av det lokala samverkansavtalet.	2011-01-01	2011-12-31

MBL-VERSION

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Genom en tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser har stadsdelsnämnden en ekonomi i balans. Ej planerade kostnadsökningar finansieras genom omprioriteringar inom budgetramen.

Lean går ut på att koncentrera sig på det som ger mervärde åt brukarna genom att eliminera alla former av slöseri, som exempelvis dubbelarbete och onödiga transporter. Nämnden utvecklar och utvidgar arbetet med Lean inom de egna verksamheterna samt uppmuntrar och inspirerar övriga verksamheter som nämnden finansierar att arbeta enligt Lean. Förvaltningen har tagit fram en strategisk plan för Leanarbetet de kommande tre åren, därefter ska Lean genomsyra alla verksamheter. Leanarbetet förväntas ge bättre resultat på brukarenkäter, medarbetarenkäter och de ekonomiska resultaten.

Förskolorna på Norrmalm kommer att gå in i det stadsövergripande PIM-projektet som innebär att all personal i förskolan får en pedagogisk IT-utbildning för att höja kompetensen, bl.a. i syfte att dokumentera verksamheten mer effektivt med hjälp av IT.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten ska vara i balans

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att ha en ekonomi i balans. Ej planerade kostnadsökningar finansieras genom omprioriteringar inom budgetramen. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och bibehålla stabilitet i verksamheten. Inför de ekonomiska prognoserna på nämndnivå görs gemensamma genomgångar av enheternas prognoser. Vid risk för budgetavvikelse på enhetsnivå upprättas en åtgärdsplan.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:**Ekonomi är i balans.**

Kostnaderna för verksamheten ska rymmas inom fastställd budget vilket innebär att ej planerade kostnadsökningar ska finansieras genom omprioriteringar inom budgetramen. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är därför en förutsättning för att skapa och bibehålla stabilitet i verksamheten. Prioriteringarna i verksamhetsplanen och budgeten måste vara väl kända i hela organisationen. Chefer på alla nivåer i organisationen ansvarar för att medarbetarna får möjlighet att delta i arbetet med den lokala verksamhetsplanen. Det är också viktigt att medarbetarna får kontinuerlig information under året om budgetläget och de åtgärder som vidtas.

Under 2011 kommer nämnden att föreläggas sju månadsrapporter och två tertiärrapporter med prognoser på årsutfall avseende både ekonomi och volymer i verksamheten. Inför varje prognostillfälle görs gemensamma genomgångar av enheternas prognoser. På genomgångarna som görs avdelningsvis deltar alla enhetschefer, avdelningschef, ekonomichef, controller och personalstrateg. När risk för budgetavvikelse på enhetsnivå finns kommer en åtgärdsplan att upprättas. Ansvarig för att följa upp åtgärdsplanen är avdelningschef och ekonomichef.

Förväntat resultat

Invånarna får största möjliga nytta för sina skattepengar.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2011

Kommunfullmäktiges fördelning till stadsdelsnämnderna sker enligt ett fördelningssystem där resurserna i huvudsak fördelas efter socioekonomisk struktur och genom schablonfördelningar per prestation. Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget om 883,4 mnkr för Norrmalms stadsdelsnämnd. Det är en ökning med 30,0 mnkr i jämförelse med 2010. Ökningen beror i huvudsak på fler personer inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning och fler barn i förskolan.

De prioriteringar och satsningar som kommunfullmäktige har valt att göra ska få genomslag i verksamheten. En utgångspunkt har därför varit att begränsa omfördelningen av budget mellan verksamhetsområdena. I årets budget föreslås 7,8 mnkr tillföras stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Medlen tillförs från anslaget för verksamhet till barn och ungdom samt från förskola. Förvaltningens förslag till budget följer kommunfullmäktiges peng- och ersättningsnivåer.

Resursfördelningssystemet ger inte någon särskild tilldelning av medel för nämnd- och förvaltningsadministration. För att finansiera nämndverksamhet, strategiska ledningsuppgifter och visst administrativt stöd har ett administrativt

avdrag motsvarande 3,2 % gjorts på budgettilldelningen. För 2010 avsattes 3,3 % av nettobudgeten till administration.

Mnkr	Kostnader 2011	Intäkter 2011	Netto 2011	Netto VP 2010	Bokslut 2009
Nämnd- och förvaltningsadministration	28,7	1,0	27,7	28,5	25,7
Förskola	218,9	19,1	199,8	188,0	184,9
Fritid och kultur	15,7	0,6	15,1	15,5	7,9
Individ- och familjeomsorg	76,8	12,4	64,4	66,8	65,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	161,2	25,4	135,8	113,6	122,3
Ekonomiskt bistånd	21,5	0,5	21,0	25,2	27,5
Flyktningmottagande	0,2		0,2	0,4	0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	1,9	0,5	1,4	1,4	1,8
Äldreomsorg	479,6	82,0	397,6	394,2	412,7
Stadsmiljö- och parkmiljöverksamhet	38,5	22,6	15,9	15,5	14,7
Avskrivningar	2,8		2,8	2,3	2,5
Internräntor	1,7		1,7	2,0	2,3
Totalt	1 047,5	164,1	883,4	853,4	867,6
Investeringar parker	5,6	-	5,6	4,1	4,2
Investeringar maskiner och inventarier	4,2	-	4,2	4,2	-
Totalt inkl. investeringar	1 057,3	164,1	893,2	861,7	871,8

Nämnd- och förvaltningsadministration

För verksamheten avsätts 27,7 mnkr. Budgeten omfattar nämndverksamhet, förvaltningsgemensamma kostnader för t.ex. information, ekonomi- och personalstöd samt gemensamma IT-kostnader.

Förskola

För förskoleverksamheten har totalt 199,8 mnkr budgeterats. Budgeten har ökat med 11,8 mnkr i jämförelse med verksamhetsplanen för 2010. Ökningen beror på ökat antal barn med 7,2 mnkr och ökad schablonfördelning med 4,6 mnkr.

Budgeten för 2011 utgår från inskrivningen i förskolan våren 2010 på 1 757 barn. Under 2011 kommer verksamheten att utökas med ca 130 platser. Budgeten kommer att justeras för den faktiska inskrivningen i samband med tertialrapport 2. Pengen till förskoleenheterna för varje inskrivet barn föreslås uppgå till 77 % av förskoleschablonen och innebär en höjning om 2,2 % av pengarna i jämförelse med 2010. För barn i behov av särskilt stöd och modersmålsstöd har 12,9 mkr reserverats. Dessa medel fördelas till förskolorna efter behov.

Hyreskostnaderna beräknas till 34,2 mkr. För lokaler där hyresvärden inte ansvarar för underhåll reserveras 1,0 mkr.

Under 2011 kommer kommunstyrelsen att fördela medel för förskolor med hög hyra. Förvaltningen beräknar att nämnden kommer att erhålla ca 1,8 mkr för förskolor med hög hyra. Under året kommer minst fyra nya förskoleavdelningar att öppnas och stimulansbidrag om minst 3,2 mkr kommer att sökas för dessa. Ersättningsnivåerna till de pedagogiska verksamheterna redovisas i bilaga 5.

Fritid och kultur

Totalt avsätts 15,1 mkr för verksamheten (inkl 0,2 för konsumentvägledning). För fält- och fritidsenheten (fritidsgårdar, fältverksamhet och sommarverksamhet) budgeteras 4,9 mkr och för sommarkollo 0,9 mkr. För kultur- och föreningsverksamhet har 1,2 mkr avsatts, varav 0,2 mkr för bidrag till Stiftelsen Birkagården. Vidare finns 2,8 mkr avsatt för drift av stadsdelens parklekar och öppen förskola. För köp av konsumentvägledning finns 0,2 mkr avsatt.

Individ- och familjeomsorg

Totalt budgeteras 64,4 mkr för verksamheten, vilket är en minskning med 2,4 mkr i jämförelse med 2010.

För insatser till barn och ungdomar avsätts 26,2 mkr. Detta är en minskning med 0,7 mkr i jämförelse med 2010. Under flera år har överföringar från andra verksamhetsområden förstärkt budgeten och för 2011 har 0,5 mkr tillförts verksamheten från fullmäktiges fördelning till verksamhet för barn och unga. Motsvarande överföring var för 2010 2,0 mkr.

För insatser för vuxna inklusive missbruksvård avsätts 13,0 mkr, vilket är 0,8 mkr mindre än 2010. För socialpsykiatri avsätts 24,4 mkr vilket likaså är 0,9 mkr mindre än 2010.

Budgeterade volymer redovisas i bilaga 7.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För stöd och service till personer med funktionsnedsättning budgeteras totalt 135,8 mkr.

För barn och unga med funktionsnedsättning har 14,4 mkr avsatts. Budgeten har förstärkts med 0,5 mkr från verksamheten för barn och ungdom.

För vuxna personer med funktionsnedsättning har 121,4 mnkr avsatts, vilket är en ökning med 22,8 mnkr i jämförelse med verksamhetsplan för 2010. Ökningen beror i huvudsak på ett ökat antal omsorgstagare. Totalt har 6,8 mnkr tillförts från andra verksamhetsområden (2010 tillfördes 9,7 mnkr).

Verksamheten har under flera år redovisat underskott och för 2010 prognostiseras ett underskott om ca 1,0 mnkr. Under 2011 fortsätter arbetet med omprövningar av insatser i syfte att hitta billigare men likvärdiga alternativ.

Under 2011 upphandlas personlig assistans. I budgeten reserveras 1,8 mnkr för övertalighetskostnader som kan komma att uppstå i samband med verksamhetsövergången.

Ersättningsnivåer till utförare redovisas i bilaga 6 och budgeterade volymer i bilaga 7. Pengnivåerna till privata och kommunala utförare höjs med 1,5%. Grundpengen för servicebostad, gruppboende och barnboende är uppräknad med 8,0 procent. Timersättning för personlig assistans enligt LSS och LASS höjs med 2,4 % till 258 kr/timme, varav 97 % eller 250 kr/timme går till utföraren och resten till beställarenheten.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

För ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder budgeteras totalt 21,0 mnkr. Jämfört med 2010 är detta en minskning med 4,2 mnkr. Sedan 2007 samarbetar Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm om handläggningen av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Äldreomsorg

För äldreomsorg avsätts 397,6 mnkr vilket är en ökning med 3,4 mnkr i jämförelse med 2010. Ökningen av budgetramen beror på att ingen överföring gjorts till andra verksamhetsområden. Föregående år överfördes 4,0 mnkr från äldreomsorgen till andra verksamheter. Bortsett från detta så har Norrmalms andel av den generella nyckeln minskat vilket beror på en prognostiserad minskning av antalet personer i de äldre åldersgrupperna.

För året budgeteras köp av 402 350 hemtjänsttimmar i ordinärt boende, vilket motsvarar ca 922 personer per månad. För hemtjänsttimmar servicehus budgeteras 52 150 timmar. För vård- och omsorgsboende budgeteras 138 500 vårddygn vilket motsvarar ca 400 helårspersoner och för korttidsboende budgeteras 4 600 vårddygn. Se bilaga 8 med diagram över planerade volymer 2011. För dagverksamhet planeras köp av 73 platser.

Fullmäktige har beslutat om en ökning av ersättningarna till utförarna inom valfrihetssystemet för hemtjänst med 2,5 % och för vård- och omsorgsboende med 0,8 %. Korttidsvård, profilboenden och servicehus ingår inte i valfrihetssystemet och för dessa boendeformer beslutas ersättningsnivåerna av stadsdelsnämnden. Ersättningsnivåerna redovisas i bilaga 6.

För lokalhyror och lokalunderhåll budgeteras netto 17,6 mnkr för 2011.

Stadsmiljö- och parkmiljöverksamhet

För driften av parkmiljöverksamheten inom Norrmalm har totalt 20,2 mnkr avsatts, varav 4,5 mnkr avser kapitalkostnader.

Handläggningen av parkmiljöfrågor samordnas genom parkmiljögruppen norra innerstaden av Norrmalms stadsdelsförvaltning för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Budget för parkmiljö ligger kvar på respektive nämnd och återfinns som omslutningsförändring i budgettabellen. Inom verksamheten redovisas även kostnader för folköls- och tobakstillsyn med 0,2 mnkr.

För parkinvesteringarnas kapitalkostnader budgeteras 4,5 mnkr. Under rubriken investeringar nedan redovisas de planerade parkinvesteringarna för 2011.

Investeringar

Investeringar i parker och grönområden

Stadsdelsnämnden har i budget för investeringar i parker och grönområden tilldelats 5,6 mnkr. Stadsdelsnämnden erhåller kostnadstäckning för räntor och avskrivningar för dessa investeringar.

Dessa medel fördelas på objekt enligt nedan.

Bellevueparken 3,0 mnkr

Upprustning av etappen Stallmästarholmen i norra Bellevueparken för ökad trygghet och tillgänglighet. Ny belysning, sittplatser, gångvägar, vegetation och förbättrad åtkomst till stranden. Projektet är ett samarbetsprojekt med trafikkontoret som bekostar belysningen.

Tegnérlunden 1,6 mnkr

Genomförande av upprustning av bäckfåra, planteringar och belysning i parken. Program för ökad tillgänglighet och förnyelse av lekplats. Projektet är ett samarbetsprojekt med trafikkontoret som bekostar belysningen

Vasaparken 1,0 mnkr

Nytt konstgräs på bollplanen, samt anläggande av dansbana i parken.

Därutöver ansöker stadsdelsnämnden om investeringsmedel från centrala medelsreserven för oförutsedda investeringar om 4,0 mnkr för investering i nya isaggregat till Vasaparkens isbana.

De befintliga isaggregaten och kylmediekylarna har varit placerade nära fastigheten Brunnsmästaren 1. Aggregaten och mediekylarna avger buller med nivåer som är godtagbara för kontorsverksamhet men inte för bostäder.

En ny detaljplan har tagits fram för Brunnsmästaren 1 som innebär en förändrad användning till bostäder och till förskoleverksamhet i bottenvåningen. Detta medför att aggregaten måste flyttas p.g.a för höga bullernivåer. I detaljplanen anges att de befintliga isaggregaten ska grävas ner i

ett utrymme under mark samt att kylmediekylarna ska placeras på taket till fastigheten. Stadsdelsnämnden förutsätter i sitt remissvar på detaljplanen att inga kostnader för flytt av aggregat mm ska belasta nämndens budget. Dnr 006-367/2009.

Fastighetsägaren Oscar Properties och stadsdelsförvaltningen har under mer än ett års tid gemensamt utrett ett stort antal tekniska lösningar för aggregat och mediekylare. Framförallt har mediekylsystemet varit svårt att lösa eftersom kylarna inte kan placeras på taket enligt tidigare utredning p. g.a att de skulle orsaka icke godtagbara ljudnivåer i fastigheten. En ny miljö- och klimatsmart lösning som innebär att överskottsvärmen i stället kan föras ut på fjärrvärmenätet har därför tagits fram. Den nya lösningen innebär dock att de gamla aggregaten inte kan användas utan måste bytas ut till nya aggregat med ett annat köldmedel.

Oscar Properties bekostar enligt tidigare överenskommelse utredning, projektering, byggande av underjordiskt utrymme för aggregaten, flytt av aggregat samt ledningsanslutningar. Se ärende med dnr 2.6.-265/2010. Investering i nya aggregat har inte ingått i tidigare teknisk lösning eller överenskommelse. Kostnaden för nya aggregat är beräknad till 4,0 mnkr.

Investeringar i maskiner och inventarier

För investeringar i maskiner och inventarier har nämnden tilldelats 4,2 mnkr. Nämnden kompenseras inte för avskrivnings- och räntekostnader.

Resultatenheter

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 % av bruttobudgeten och det samlade värdet av överförda överskott får maximalt motsvara 10 % av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet.

Följande enheter föreslås vara resultatenheter år 2011:

Mitt i City förskolor
Karlbergs förskolor
Johannes förskolor
Matteus förskolor
Vasaparkens förskolor
Odenplans förskolor
Sabbatsbergs förskolor
Fält- och fritidsenheten
Hemtjänst Norrmalm

Hemtjänst Norrmalm är en sammanslagning av de tidigare resultatenheterna Drottninggatans hemtjänst och Birkastans hemtjänst.

Ersättningsnivåerna till alla enheter följer fullmäktiges beslutade pengnivåer, beloppen framgår av bilagorna 5 och 6.

I bilaga 2 ekonomiska styr- och fördelningsprinciper framgår vilka kostnader som omfattas av enheternas budget- och resultatansvar.

Omslutningsförändringar

I den tilldelade budgetramen ingår endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Utöver dessa har nämnden kostnader och intäkter för andrahandsuthyrning av lägenheter inom äldreomsorg och funktionsnedsättning samt ökade kostnader och intäkter för verksamhet som säljs till andra förvaltningar och externa parter. Omslutningsförändringar redovisas om sammanlagt 132,4 mnkr. En specifikation av omslutningsförändringarna redovisas i bilaga 16.

Medel för lokaländamål

Under 2011 kommer minst fyra nya förskolegrupper/avdelningar att öppnas. I den nya förskolan Brunnsmästaren på Eastmanvägen öppnas fyra avdelningar. Förvaltningen planerar dessutom för ytterligare fler avdelningar under först halvåret 2011. Stimulansbidrag om 0,8 mnkr per avdelning kommer att begäras av kommunstyrelsen i tertialrapport 1.

Inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende pågår projektering av omstrukturering av servicehuslägenheter till demensboende. Stimulansbidrag för projekteringskostnader om sammanlagt 0,2 mnkr har beviljats av kommunstyrelsens ekonomiutskott. Förvaltningen avser att efter projekteringen förelägga nämnden ett genomförandeärende med närmare beskrivning av projektet samt kalkylerade hyresnivåer.

Kommunstyrelsen beviljar bidrag till förskolelokaler med 50 % av hyreskostnaden överstigande 2 000 kr per kvm. I tertialrapport 1 kommer förvaltningen föreslå att nämnden söker bidrag för höga hyror med ca 1,8 mnkr.

Övrigt

Internkontroll

Internkontrollplanen redovisas i bilaga 12. I bilagorna 10 och 11 redovisas risk- och väsentlighetsanalyser för nämndens väsentliga processer och indikatorer. Alla enheter har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys avseende väsentliga processer och indikatorer och dokumenterat dessa i ILS-webben. Respektive avdelning har granskat enhetsanalyserna i relation till nämndens samlade risk- och väsentlighetsanalys.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Lean är en metod för kvalitetsarbete, som går ut på att koncentrera sig på det som ger mervärde åt brukarna och försöka eliminera alla former av slöseri, som exempelvis dubbelarbete och onödiga transporter. Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att utveckla och utvidga arbetet med Lean inom de egna verksamheterna samt uppmuntra och inspirera övriga verksamheter som nämnden finansierar att arbeta med ständiga förbättringar enligt Lean. Vidare utvecklas arbetet med avtalsuppföljning för alla verksamheter som ligger inom stadsdelsnämndens ansvar.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,9 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	4 st	tas fram av nämnden	År

NÄMNDMÅL:
Alla verksamheter som nämnden finansierar är effektiva.

Utifrån den demografiska utvecklingen och begränsade resurser har nämnden ett ansvar att bedriva kostnadseffektiva verksamheter, men också ett ansvar att sprida bra arbetssätt. Nämnden kommer under 2011 att utveckla arbetet med Lean och utbilda 14 nya arbetsgrupper i Leanprocesser. Lean innebär maximerad nytta för organisationen, för medarbetare och för brukare. Att arbeta med ständiga förbättringar enligt Lean har visat sig ge goda resultat inom offentlig förvaltning och ju fler som arbetar utifrån samma förhållningssätt, desto större är chanserna för synergieffekter.

Nämnden ska ha en aktiv avtalsförvaltning i enlighet med Stockholm stads upphandlingspolicy. I aktiv avtalsförvaltning ingår att följa upp hur nämnden respektive leverantören fullgör sina respektive delar av avtalet samt hur samarbetet kan utvecklas för att säkra kvaliteten för brukaren. Under året kommer uppföljningsarbetet att utvecklas och alla verksamheter som ligger inom stadsdelsnämndens ansvar kommer att följas upp systematiskt, oavsett driftsform, för att säkerställa att verksamheterna bedrivs på ett effektivt sätt i enlighet med ingångna avtal.

Förväntat resultat

Leanarbetet förväntas ge bättre resultat på brukarenkäter, medarbetarenkäter och de ekonomiska resultaten.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal arbetsgrupper som arbetar enligt Lean.	14	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med uppföljning av verksamheter utvecklas.	2011-01-01	2011-12-31
Uppmuntra och inspirera de verksamheter vi finansierar till att arbeta med ständiga förbättringar enligt Lean.	2011-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**Med hjälp av IT utvecklas verksamhet, kommunikation och samarbete.**

Alla verksamheter ska sträva efter att utnyttja informationstekniken för att utveckla verksamhet och kommunikation. Under året erbjuds utbildningar i de nya programvarorna för att kunna använda programmen på ett så effektivt sätt som möjligt. Utbildningarna skräddarsys efter de behov som de enskilda medarbetarna har.

För att underlätta och effektivisera arbetet med enkäter av olika slag ska i första hand stadens webbaserade enkätverktyg användas. Verksamheterna ska se över mallar och andra dokumentationsverktyg i syfte att dokumentera "smart". Inom äldreomsorgen utvecklas arbetet för att ytterligare förbättra dokumentationen. Alla chefer uppmuntras att använda kalenderfunktionen i Outlook för att effektivisera mötesbokningarna.

Förskolorna på Norrmalm kommer att gå in i det stadsövergripande PIM-projektet som innebär att all personal i förskolan kommer att få en pedagogisk IT-utbildning för att höja kompetensen, bl.a. i syfte att dokumentera verksamheten med hjälp av IT.

Nämnden ska bidra till en hög kvalitet i stadens e-tjänster, bl.a. genom att säkerställa att verksamheternas information i Jämför service är korrekt och aktuell, men också genom att samarbeta inom staden för att utveckla och skapa nya e-tjänster.

En stadsövergripande e-tjänst för budget- och skuldrådgivning i Stockholms stad planeras att tas i drift under hösten 2011. Syftet med e-tjänsten är att förbättra servicen för stadens invånare och effektivisera administrationen i rådgivningsprocessen, vilket därmed frigör tid för budget- och skuldrådgivarna att arbeta mer förebyggande. Norrmalms budget- och skuldrådgivare deltar i utvecklandet av tjänsten.

Förväntat resultat

Verksamheterna blir effektivare och håller en högre kvalitet. Dokumentationen blir bättre och tydligare. Invånarna använder sig i hög utsträckning av e-tjänster.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel chefer som använder kalendern i Outlook för mötesbokningar	100 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Personal i förskolan genomgår pedagogisk IT-utbildning.	2011-01-01	2011-12-31
Utbildningar i officepaketet genomförs.	2011-01-01	2011-05-31

Övriga frågor

Nationella minoriteter

Förvaltningen har gjort en kartläggning av personalens språkkunskaper i finska, meänkieli och samiska.

Inom äldreomsorgen finns trettiosex personer med språkkunskaper i finska. Kunskapen finns på samtliga äldreboenden som nämnden har inom sitt ansvarsområde samt inom hemtjänsten och på Vasaträffen. Det finns även kunskaper i finska inom beställarenheten och hos den medicinskt ansvariga sjuksköterskan. Det finns inga helt finskspråkiga äldreboenden inom stadsdelen.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning finns fyra personer med kunskaper i finska och inom förskolorna finns åtta personer med kunskaper i finska. Inom stadsdelen finns en fristående finskspråkig förskola. Under hösten har det funnits lediga platser till förfogande på förskolan.

Bilagor

1. Aktivitetsplan 2011
2. Ekonomiska styr- och fördelningsprinciper 2011
3. Resultatenheter 2011
4. Övriga organisatoriska enheter 2011
5. Ersättningsnivåer förskola 2011
6. Ersättningsnivåer inom Norrmalm 2011
7. Budgeterade volymer VP 2011
8. Diagram volymer äldreomsorg
9. System för internkontroll 2011
10. Risk- och väsentlighetsanalys indikatorer
11. Risk- och väsentlighetsanalys processer

12. Internkontrollplan
13. Jämställdhets- och mångfaldsplan
14. Tidsplan för verksamhetsledning 2011
15. Tillgänglighetsstrategi 2011
16. Blanketter till stadsledningskontoret.

MBL-VERSION